

## 318

**ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO  
i MINISTRA FINANSÓW**

z dnia 15 lutego 1952 r.

w sprawie działalności samodzielnych oddziałów wykonawstwa inwestycyjnego (SOWI).

Na podstawie art. 18 ust. 2 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 439), § 1 ust. 1 pkt 8 i 11 oraz § 2 pkt 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1950 r. w sprawie zakresu działania Ministra Finansów i zmiany zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 188) oraz w związku z zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 1951 r. w sprawie jednostek nadzoru inwestycyjnego i komórek wykonawstwa inwestycji systemem gospodarczym (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-4, poz. 52) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Kierownik jednostki będącej inwestorem bezpośrednim, przy której dla realizacji sposobem gospodarczym inwestycji objętych planem inwestycyjnym zostaje powołany samodzielny oddział wykonawstwa inwestycyjnego (SOWI), ustala bezzwłocznie po powołaniu SOWI, jaka część robót planowanych na dany rok do wykonania systemem gospodarczym przy użyciu własnych brygad roboczych została już wykonana przed powołaniem SOWI.

2. Wykonanie pozostałej części robót, planowanych na dany rok do wykonania systemem gospodarczym przy użyciu własnych brygad roboczych, inwestor zleca pisemnie SOWI. Jeśli w obiektach zleconych do wykonania przez innych wykonawców, roboty te są wykonywane i finansowane w ramach umów zawartych między inwestorem i innymi wykonawcami z tym, że ta część robót nie będzie objęta zleceniem udzielonym SOWI.

§ 2. 1. Zlecenie, o którym mowa w § 1, powinno zawierać:

- 1) określenie poszczególnych obiektów objętych zleceniem wraz z ich oznaczeniem w planie inwestycyjnym;
- 2) wartość kosztorysową poszczególnych obiektów po wyłączeniu tej części robót, która będzie wykonana przez innych wykonawców oraz po obniżce wynikającej z wykonania nałożonego na inwestora zadania oszczędnościowego w zakresie projektowania

(wartość brutto b); w przypadku gdy obiekt został rozpoczęty w ubiegłym roku lub będzie kontynuowany w roku następnym, należy oprócz wartości kosztorysowej obiektu podać wartość kosztorysową tej części obiektu, która zostanie wykonana w roku, którego zlecenie dotyczy;

- 3) wysokość zadania obniżenia kosztów w zakresie realizacji, obciążającego SOWI;
- 4) terminy dostarczenia projektu technicznego wraz z kosztorysem szczegółowym i rysunków roboczych;
- 5) terminy rozpoczęcia i zakończenia budowy poszczególnych obiektów;
- 6) podpis kierownika jednostki będącej inwestorem bezpośrednim.

2. Przyjęcie zlecenia powinno być stwierdzone podpisem kierownika SOWI.

§ 3. Zlecenie, o którym mowa w § 1 ust. 2, powinno być sporządzane na początku każdego roku.

§ 4. 1. Kopia zlecenia określonego w § 2 powinna być przesłana bankowi finansującemu inwestycje.

2. Zlecenia te podlegają kontroli bankowej na zasadach ustalonych dla kontroli umów o wykonawstwo inwestycyjne.

§ 5. 1. Dla wykonania zlecenia, o którym mowa w § 1 ust. 2, inwestor wyodrębnia na rzecz SOWI środki trwałe niezbędne do użytkowania przez SOWI oraz spośród środków obrotowych — zapasy materiałów i przedmiotów nietrwałych, przeznaczonych do wykonywania inwestycji. Wyodrębnione środki trwałe i obrotowe przejmują SOWI do swego bilansu. Wyodrębnieniu nie podlegają materiały (elementy konstrukcji), zakupione przez inwestora ze środków inwestycyjnych. W przypadku gdy materiały te zostaną przekazane SOWI do wmontowania, SOWI jest zobowiązany do pozaksięgowej ich ewidencji.

2. Należności i zobowiązania inwestora z tytułu inwestycji wykonywanych systemem gospodarczym, powstałe przed dniem rozpoczęcia działalności przez SOWI, podlegają rozliczeniu przez inwestora i nie podlegają wyodrębnieniu.

§ 6. 1. Kierownik jednostki będącej inwestorem bezpośrednim i kierownik SOWI powołują komisję inwentaryzacyjną, która dokonuje na dzień rozpoczęcia działalności przez SOWI inwentaryzacji środków trwałych i obrotowych, podlegających wyodrębnieniu na rzecz SOWI. Spisy inwentaryzacyjne powinny odrębnie ująć środki trwałe oraz odrębnie środki obrotowe. Materiały i przedmioty nietrwałe zakupione przez inwestora ze środków inwestycyjnych (np. konstrukcje stalowe, elementy do wmontowania) powinny być objęte osobnym spisem.

2. Przejęcie przez SOWI środków trwałych i obrotowych powinno odbyć się na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego.

§ 7. 1. Wartość wyodrębnionych na rzecz SOWI zapasów materiałów i przedmiotów nietrwałych zmniejsza kwotę, która podlega przelaniu na rachunek rozliczeniowy SOWI z tytułu zaliczki, wymienionej w § 15, a udzielonej SOWI na początku jego działalności.

2. W przypadku gdy wyodrębnione zapasy materiałów i przedmiotów nietrwałych przekraczają sumę zaliczki, należnej SOWI na dany kwartał, kierownik jednostki będącej inwestorem bezpośrednim ustala w porozumieniu z bankiem finansującym inwestycje tryb i terminy spłaty nadwyżki.

§ 8. Wyodrębnione środki trwałe i obrotowe powinny być wycenione, a kwota wyceny zamieszczona w spisie inwentaryzacyjnym, sporządzonym stosownie do postanowień § 6.

§ 9. Wycena wyodrębnionych środków trwałych i obrotowych na dzień rozpoczęcia działalności przez SOWI powinna opierać się na następujących zasadach:

- 1) środki trwałe należy wycenić na podstawie księgowych wartości nabycia lub kosztów wytworzenia; umorzenie wartości należy przyjąć w wysokości odpisów umorzeniowych na dzień przyjęcia;
- 2) materiały budowlano-montażowe należy wycenić według cen nabycia z uwzględnieniem kosztów związanych z nabyciem, jak przewóz itp., jednak bez kosztów magazynowania w magazynach własnych; jeżeli ceny nabycia są wyższe od aktualnie obowiązujących cenników, obowiązują ceny cennikowe;
- 3) przedmioty nietrwałe wycenia się według wartości rzeczywistej (wartość nabycia z uwzględnieniem zużycia).

§ 10. Inwestor obowiązany jest przesłać bankowi finansującemu jego inwestycje odpis spisu inwentarza, sporządzonego stosownie do postanowień § 6. Jeżeli inwestorem jest jednostka działająca na zasadach rachunku gospodarczego, przesyła on równocześnie bankowi zlecenie dokonania w ciężar własnych środków inwestycyjnych refundacji jego środków obrotowych wydatkowanych na zakup i pokrycie kosztów związanych z zakupem materiałów i przedmiotów nietrwałych wyodrębnionych na rzecz SOWI. Przy refundacji nie należy uwzględniać wartości materiałów (elementów konstrukcji) zakupionych uprzednio przez inwestora ze środków inwestycyjnych. Bank po sprawdzeniu kwoty zlecenia refundacyjnego z kwotą wartości przekazanych zapasów obowiązany jest dokonać refundacji w ciągu 5 dni od daty otrzymania zlecenia.

§ 11. Zamówienia materiałów i przedmiotów nietrwałych dla potrzeb inwestycji wykonywanych systemem gospodarczym, dokonane przez inwestora przed dniem rozpoczęcia działalności przez SOWI, a jeszcze

nie wykonane, przechodzą na rzecz SOWI, o czym należy zawiadomić właściwych dostawców.

§ 12. 1. SOWI obowiązany jest sporządzać uproszczone roczne plany produkcyjno-finansowe z rozbiem na kwartały.

2. Zatwierdzony przez władzę naczelną w porozumieniu z Ministerstwem Finansów plan produkcyjno-finansowy SOWI powinien być bezzwłocznie przekazany bankowi finansującemu.

3. Amortyzacja wyodrębnionych na rzecz SOWI środków trwałych przeznaczona jest w 40% na sfinansowanie kapitalnych remontów i w 60% na sfinansowanie inwestycji.

§ 13. 1. SOWI posiada w banku finansującym inwestycje rachunek rozliczeniowy. Na dobro tego rachunku przelewana jest zaliczka oraz zaliczki uzupełniające (§§ 15 i 17). Na rachunek ten wpływają również kwoty, przekazywane ze środków inwestycyjnych inwestora za wykonane przez SOWI roboty lub inne świadczenia.

2. Z rachunku rozliczeniowego SOWI pokrywane są: zwroty zaliczek otrzymanych przez SOWI ze środków inwestycyjnych inwestora, zakup materiałów i przedmiotów nietrwałych, usługi świadczone na rzecz SOWI, płace i świadczenia, koszty ogólne, koszty kapitalnych remontów środków trwałych wyodrębnionych na rzecz SOWI oraz przelewy na rachunek środków własnych inwestora z tytułu tej części amortyzacji wymienionych środków trwałych, która przeznaczona jest na inwestycje.

3. Saldo pozostające na rachunku rozliczeniowym SOWI w dniu 31 grudnia każdego roku podlega przelaniu przez bank finansujący inwestycje na rachunek inwestycyjny inwestora jako zmniejszenie dokonanych wypłat inwestycyjnych.

§ 14. W przypadku gdy część amortyzacji wyodrębnionych na rzecz SOWI środków trwałych, przeznaczona na kapitalne remonty i zakumulowana na rachunku rozliczeniowym SOWI, nie wystarcza na pokrycie niezbędnych potrzeb SOWI w zakresie kapitalnych remontów, przydział dodatkowych środków na kapitalne remonty następuje w drodze przeniesień środków, pochodzących z akumulacji amortyzacji inwestora lub innych przedsiębiorstw, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 15. 1. Na podstawie wykazanego w planie produkcyjno-finansowym SOWI normatywu środków obrotowych na dany kwartał, po potrąceniu planowanych pasywów stałych i dodaniu ewentualnie planowanych zapasów sezonowych, uzasadnionych sezonowymi warunkami nabycia, przewozu lub sezonowym nasileniem robót — kierownik jednostki będącej inwestorem bezpośrednim ustala na dany kwartał wysokość zaliczki dla SOWI służącej na pokrycie jego potrzeb w zakresie środków obrotowych. Ustalania te powinny być dokonywane w ramach rzeczowego planu najdalej na półtora miesiąca przed rozpoczęciem każdego kwartału. Wskaźnik w dniach dla normatywu robót w toku powinien uwzględniać dodatkowo 5 dni z tytułu rozliczeń z inwestorem.

2. Zmniejszenie bądź zwiększenie wysokości zaliczki w stosunku do zaliczki udzielonej w poprzednim kwartale powinno następować w całkowitej zgodności z przypadającym na roboty wykonywane przez SOWI kwartalnym zadaniem inwestora w zakresie mobilizacji (immobilizacji) zasobów wewnętrznych.

3. Prawidłowość ustalenia zaliczki na poszczególne kwartały podlega kontroli banku finansującego inwestycje inwestora.

4. W przypadkach, w których przepisy regulujące kredytowanie przedsiębiorstw budowlano-montazowych przewidują udzielenie tym przedsiębiorstwom kredytu na nadzwyczajne potrzeby, udzielona SOWI zaliczka może ulec przejściowemu zwiększeniu.

§ 16. Jeżeli ustalona w sposób określony w § 15 wysokość zaliczki na kwartał bieżący jest niższa od wysokości zaliczki udzielonej SOWI na kwartał poprzedni, SOWI obowiązany jest spłacić inwestorowi różnicę w ciągu kwartału w ratach i terminach ustalonych przez kierownika jednostki będącej inwestorem bezpośrednim. Terminy te i wysokość poszczególnych rat powinny być podane do wiadomości banku finansującego inwestycje. Spłata następuje przelewem bankowym z rachunku rozliczeniowego SOWI na rachunek inwestycyjny inwestora. W przypadku nieotrzymania zleceń przelewu bank dokonuje przelewów bez zlecenia SOWI, na żądanie kierownika jednostki będącej inwestorem bezpośrednim lub z własnej inicjatywy.

§ 17. Jeżeli ustalona w sposób określony w § 15 zaliczka na kwartał bieżący jest wyższa od zaliczki, udzielonej na kwartał poprzedni, inwestor obowiązany jest w ciągu pierwszego tygodnia kwartału bieżącego zlecić bankowi przelewanie na rachunek rozliczeniowy SOWI w ciężar swoich środków inwestycyjnych zaliczki (uzupełniającej) w wysokości odpowiedniej różnicy. Po upływie tego terminu bank dokonuje stosownego przelewu środków na rachunek rozliczeniowy SOWI bez zlecenia inwestora — na żądanie kierownika SOWI lub z własnej inicjatywy.

§ 18. Zakupu środków trwałych, potrzebnych SOWI dla prowadzenia jego działalności, dokonuje inwestor ze swoich środków inwestycyjnych. Zakupione przedmioty podlegają wyodrębnieniu na rzecz SOWI na warunkach określonych w §§ 7, 8 i 9 pkt 1. Zakupu potrzebnych przedmiotów majątku obrotowego dokonuje bezpośrednio SOWI ze swego rachunku rozliczeniowego.

§ 19. 1. SOWI rozlicza się z inwestorem za wykonane roboty przy pomocy faktur przejściowych i końcowych, sporządzanych w trybie i na zasadach, obowiązujących przedsiębiorstwa budowlano-montażowe. W fakturach tych SOWI potrąca w odrębnej pozycji 3% marżę zysku niezależnie od uwzględnienia w fakturze obniżki cen z tytułu oszczędności w zakresie realizacji. W fakturach należy również potrącać wartość zużytych materiałów (elementów konstrukcyjnych) zakupionych przez inwestora ze środków inwestycyjnych, o których mowa w § 5 ust. 1. W zakresie rozliczeń SOWI za wykonane roboty mają również zastosowanie ogólnie obowiązujące przepisy dotyczące dodatkowych kosztów,

nie przewidzianych kosztorysem (np. z tytułu wykonywania robót w okresie zimowym).

2. Faktury przejściowe za wykonane przez SOWI roboty są wystawiane raz na miesiąc w oparciu o ustalone z końcem każdego miesiąca wskaźniki zaawansowania robót, uzgodnione w formie protokołu, podpisanego przez kierownika jednostki będącej inwestorem bezpośrednim i kierownika SOWI.

3. Z tytułu usług świadczonych na rzecz SOWI inwestor rozlicza się z SOWI wyłącznie fakturami. Inwestor jest zobowiązany sporządzać odnośne faktury co najmniej raz na miesiąc.

§ 20. Faktury, o których mowa w § 19, są pokrywane wyłącznie na podstawie poleceń przelewu udzielonych bankowi.

§ 21. SOWI jest obowiązany w terminie do dnia dwudziestego drugiego każdego miesiąca przelewać ze swego rachunku rozliczeniowego na rachunek środków własnych inwestora  $\frac{1}{3}$  przeznaczonych na inwestycje części planowanej amortyzacji kwartalnej przekazanych mu środków trwałych. W przypadku braku zlecenia ze strony SOWI bank dokonuje przelewu na żądanie inwestora. Rozliczenia wymienionej części amortyzacji dokonywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami. Reszta amortyzacji pozostaje na rachunku rozliczeniowym SOWI z przeznaczeniem na sfinansowanie jego kapitałnych remontów.

§ 22. SOWI obowiązany jest prowadzić księgowość zgodnie z wytycznymi w sprawie branżowych planów kont SOWI.

§ 23. 1. SOWI sporządza na dzień rozpoczęcia działalności bilans otwarcia.

2. Aktywa bilansu otwarcia stanowią: otrzymane od inwestora środki trwałe netto wycenione zgodnie z § 9 pkt 1 po potrąceniu umorzeń oraz zapasy materiałów i przedmiotów nietrwałych wycenione zgodnie z § 9 pkt 2 i 3.

3. Pasywa bilansu otwarcia stanowią: fundusz własny w wysokości wartości netto środków trwałych oraz zadłużenie wobec inwestora z tytułu zaliczki.

§ 24. SOWI sporządza sprawozdania według wzoru oraz w trybie ustalonym zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 25. W okresie istnienia SOWI środki trwałe zbędne dla jego działalności podlegają zwrotowi na rzecz inwestora.

§ 26. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1952 r.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania  
Gospodarczego: w z. E. Szyr  
Minister Finansów: K. Dąbrowski